

Nr 25.

Ankom till riksdagens kansli den 4 maj 1926 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av dels Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 om fattigvården m. m. dels ock i ämnet väckta motioner.

Genom en den 12 februari 1926 dagtecknad proposition, nr 106, vilken hänvisats till lagutskott och behandlats av andra lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden, föreslagit riksdagen att antaga här nedan intagna förslag till

1:o) lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården, och

2:o) lag om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård.

I samband med denna proposition har utskottet till behandling förehått följande i anledning därav väckta motioner, nämligen

inom första kammaren:

nr 280 av herr *Lyberg m. fl.*; samt

inom andra kammaren:

nr 394 av herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.*;

nr 404 av herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.*;

nr 408 av herr *Lindley m. fl.*;

nr 409 av herr *Magnusson* i Tumhult; och

nr 412 av herr *Holmström* i Gävle.

Beträffande de skäl, som ligga till grund för de i propositionen framlagda lagförslagen, tillåter sig utskottet att hänvisa till propositionen, i den mån ej redogörelse därför lämnas här nedan.

För vad motionärerna hemställt redogöres närmare här nedan under de särskilda paragraferna i det under 1) här ovan avsedda lagförslag. Vidkommande de skäl, som anförts för de i motionerna framställda yrkandena, tillåter sig utskottet, i den mån desamma icke här nedan återgivas, hänvisa till motionerna.

Propositionen.

Det i förevarande proposition innefattade förslaget till ändringar i fattigvårdslagen har till huvudsakligt syfte att nedbringa antalet fattigvårdsprocesser. Det i samband därmed avlämnade förslaget till ändringar i lagen om samhällets barnavård har motsvarande syfte beträffande målen enligt denna lag.

De i fattigvårdslagen föreslagna förändringarna avse huvudsakligen vissa förtydliganden i 40—42 §§, bestämmelser i 50 och 51 §§ i syfte att nedbringa antalet tvister om ersättningsbeloppets storlek, komplettering av stadgandena i 52 § om sökande fattigvårdsstyrelses utredningsskyldighet, utbyggande av anmaningsförfarandet, varom stadgas i 53 och 54 §§, de i 55 § intagna preskriptionsbestämmelserna, införande i 56 § av stadganden om påföljder för vissa försummelser av fattigvårdssamhälle, vissa tillägg till bestämmelserna i 58 och 59 §§ samt införande i fattigvårdslagen under 62 § av bestämmelser om ränta å fattigvårdskostnad och ersättning för rättegångskostnader i fattigvårdsmål, varjämte vissa följdändringar i andra paragrafer av lagen än de här nämnda erfordrats.

Utskottet.

Mot det sålunda angivna syftet har utskottet, som av den framlagda utredningen funnit, att snara och effektiva åtgärder äro för ändamålet av behovet påkallade, givetvis icke någon erinran att framställa, och anser sig utskottet hava grundade skäl för den förhoppningen, att de i propositionen föreslagna åtgärderna skola visa sig i stort sett ägnade att befärja det angivna syftet. På några punkter har utskottet emellertid funnit anledning framställa vissa erinringar och omarbета förslaget. I fråga därom får utskottet hänvisa till nedanstående under de särskilda paragraferna lämnade redogörelse för utskottets uppfattning, i den mån densamma avviker från den mening, åt vilken Kungl. Maj:t i propositionen givit uttryck.

Lagen om ändring i vissa delar av lagen om fattigvården.

40—42 §§.

*Motionerna
I: 280 och
II: 408.*

I de förut omnämnda lika lydande motionerna I: 280 av herr *Lyberg m. fl.* och II: 408 av herr *Lindley m. fl.* har erinrats därom, att svenska landstingsförbundet i framställning till Kungl. Maj:t den 13 december 1923 samt i det yttrande, som förbundet avgivit över det till grund för propositionen liggande förslaget, framställt bland annat önskemål om viss ekonomisk medansvarighet för primärkommunerna beträffande vårdkostnad enligt 40—42 §§ i fattigvårdslagen, om kortvarig lasarettsvårds undantagande från landstings ersättningsskyldighet samt om vissa förtydligande bestämmelser beträffande ersättning för vård av kroniskt sjuka. I motionerna har vidare erinrats bland annat därom, att i vissa av de yttranden, som avgivits över det till grund för propositionen liggande förslaget dels ifrågasatts tillskapande av större fattigvårdsdistrikt än de nuvarande såsom ett effek-

tivt medel för fattigvårdsprocessernas nedbringande dels anmärkts att förslaget alltför ensidigt inriktats på att minska *antalet* fattigvårdsprocesser utan att taga hänsyn till att de föreslagna bestämmelserna inverkade på målens beskaffenhet och ökade arbetet dels ock påpekats den betydelse, som ett offentliggörande av andra av kammarrätten tillämpade normer än den s. k. kammarrättens taxa kunde tänkas medföra. I motionerna har yrkats dels avslag å de i propositionen föreslagna bestämmelserna angående vårdersättnings beräkning — vartill utskottet återkommer vid behandlingen av 50 och 51 §§ i förslaget — dels ock, att riksdagen måtte besluta »i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan härom jämte frågan om vårdavgifter i allmänhet för å lasarett och sjukstugor intagna 'utomlänspatienter' ävensom de övriga spörsmål, som i enlighet med vad ovan framhållits inverka på frågan om nedbringande av antalet fattigvårdsprocesser, måtte i ett sammanhang underkastas en allsidig utredning, samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan giva anledning.»

I motionen II: 409 har herr *Magnusson* i Tumhult hemställt, »att riksdagen ville för sin del besluta, att i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården följande ändringar skola göras:

*Motionen
II: 409.*

1) i § 41 sista stycket skall uttrycket 'hälften av vårdkostnaden' ändras till 'en fjärdedel av vårdkostnaden', samt

2) i § 42 skall införas bestämmelse därom, att ersättning av landstinget skall lämnas först efter det vårdtiden överskridit 15 dagar per kalenderår, oavsett om vården pågått i en följd eller i omgångar, och att sådan ersättning skall lämnas endast för den tid, som överskrider dessa 15 dagar».

Under det att de i propositionen föreslagna åtgärderna huvudsakligen inrikta sig på fattigvårdslagens processuella bestämmelser, syfta förevarande motioner längre, i det att där, särskilt i fråga om bestämmelserna i 40—42 §§ fattigvårdslagen, ifrågasätts ändringar av rätt så djupgående betydelse för lagens innehåll i materiellt avseende.

Utskottet.

Såsom även i motionerna I: 280 och II: 408 påpekats, ligger frågan om ändring i dessa bestämmelser under Kungl. Maj:ts prövning på grund av framställning i ämnet från svenska landstingsförbundet. Det synes vid sådant förhållande utskottet icke lämpligt att, innan frågan blivit av Kungl. Maj:t slutligt utredd, intaga ståndpunkt till de av herr Magnusson i Tumhult i motionen II: 409 väckta ändringsförslagen.

Utskottet får vidare erinra därom, att innevarande riksdag i skrivelse till Kungl. Maj:t (nr 5 A p. 66) anhållit, att Kungl. Maj:t täcktes snarast möjligt framlägga förslag rörande statsbidrag till sjukhem för kroniskt sjuka. Då vid Kungl. Maj:ts utredning av denna fråga även landstingens bidragskyldighet torde komma att beröras, synes det utskottet icke erforderligt att hos Kungl. Maj:t göra en sådan framställning, som i nu förevarande del ifrågasättes i motionerna I: 280 och II: 408.

Ehuru utskottet av skäl, som nyss anförts, sålunda icke finner någon särskild riksdagens framställning i ämnet av behovet påkallad, anser sig utskottet dock icke böra underlåta att understryka behovet av att åtgärder vidtagas för att det i 41 § fattigvårdslagen förekommande uttrycket »personer, som lida av annan kronisk eller obotlig sjukdom än» etc. får den avsedda tillämpningen. Missförhållanden torde nämligen hava förekommit i såväl den ena som andra riktningen. För utskottet har nämligen upp-givits dels, att det sökts ersättning för vård av sådana personer, som icke avsetts med bestämmelsen i fråga, och dels att landsting vägrat ersättning i sådana fall, där ersättning med hänsyn till sjukdomens beskaffenhet bort utgå.

I detta sammanhang vill utskottet uttala den förhoppningen, att möjligheten av att utsträcka 40 § fattigvårdslagen till att avse även blivande statsanstalt för fallandesjuka vederbörligen beaktas.

50 och 51 §§.

*Proposi-
tionen.*

Kungl. Maj:ts förslag under dessa paragrafer innefattar till en början i 51 § första stycket ett uttryckligt angivande i lagen av de dömande myndigheternas rätt till prövning av skäligheten av de ersättningsbelopp, som yrkas i fattigvårdsmål.

Därjämte stadgas i 51 § andra stycket, att ersättningsbeloppen skulle kunna, beträffande vård å anstalt eller inrättning, om och i den utsträckning förhållandena det påkallade, samt för tid, som befundes lämplig, med tillämpning av ovan angivna skälighetsgrund, fastställas på förhand av Konungen eller den myndighet, som Konungen därtill förordnade.

I 51 § tredje stycket stadgas likväl det undantaget, att ersättning för dagavgift för vård å länslasarett eller av landsting underhållen sjukstuga eller å annan, med länslasarett likställd, sjukvårdsinrättning skulle utgå allenast efter det lägsta belopp, som i sådant hänseende bestämts för å anstalten eller inrättningen intagna patienters vård.

I fråga om sistnämnda undantag har det i propositionen medgivits, att härigenom skulle åstadkommas en överflyttning i viss mån av fattigvårdsbördan från hemortskommunen till vistelsekommunen och från hemortskommunens landsting till vistelsekommunens landsting samt att undantaget kunde komma att strida mot huvudregeln, att ersättning för fattigvård skall utgå med skäligt belopp, men hava skäl av praktisk natur varit avgörande för Kungl. Maj:t.

*Motionerna
I: 280,
II: 408 och
II: 412.*

Emot förslaget i nu avhandlade del, särskilt i vad angår nämnda undantag, hava anmärkningar framställts i de motioner, som väckts, I: 280 av herr *Lyberg m. fl.*, II: 408 av herr *Lindley m. fl.* och II: 412 av herr *Holmström* i Gävle.

I de båda förstnämnda motionerna har yrkats, »att riksdagen måtte besluta, dels avslå de av Kungl. Maj:t i propositionen nr 106 föreslagna bestämmelserna angående vårdersättnings beräkning, dels i skrivelse

till Kungl. Maj:t anhålla, att frågan härom jämte frågan om vårdavgifter i allmänhet för å lasarett och sjukstugor intagna 'utomlänspatienter' ävensom» vissa andra spørsmål — vilka av utskottet berörts under 40—42 §§ — »måtte i ett sammanhang underkastas en allsidig utredning, samt att Kungl. Maj:t måtte för riksdagen framlägga de förslag, vartill denna utredning kan giva anledning».

I motionen II: 412 har yrkats, »att riksdagen må besluta att för det närvarande avslå den i Kungl. Maj:ts proposition nr 106 i § 51 föreslagna ändringen syftande till att en högre taxa för utomläns- respektive utomstadspatienter icke må tillämpas».

I de båda förstnämnda motionerna har — liksom i propositionen — erinrats därom, att ifrågavarande undantag innebure ett avsteg från fattigvårdslagens grundprincip, att hemkommunen och hemlandstinget skola bära fattigvårdskostnaderna för inom deras områden hemmahörande understödstagare. I samtliga motionerna har påpekats, att undantaget i fråga bröte mot den nuvarande ordningen, att vederbörande landsting eller stad utanför landsting själv ägde bestämma avgifterna vid sina respektive sjukvårdsinrättningar.

Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot den i 51 § första stycket intagna huvudregeln om skäligheten såsom grund för vårdersättnings beräkning.

Utskottet.

Enligt utskottets mening är det emellertid icke tillrådligt att i fattigvårdslagstiftningen införa ett så väsentligt avsteg från den angivna huvudregeln, som den i 51 § tredje stycket föreslagna undantagsbestämmelsen skulle innebära. Utskottet håller sålunda före, att även för vård å läns-lasarett och av landsting underhållna sjukstugor och med läns-lasarett likställda sjukvårdsinrättningar ersättning skall utgå med skäligt belopp för erforderlig vård. Utskottet kan likväl icke dela den i de båda förstnämnda motionerna uttalade uppfattningen, att den omständigheten, att Kungl. Maj:ts förslag icke kan i oförändrat skick bifallas, bör föranleda, att frågan om vårdersättnings beräkning och därmed sammanhängande frågor böra underkastas ytterligare utredning. Med hänsyn till den stora betydelsen av att hithörande spørsmål snarast möjligt vinna sin lösning, har utskottet funnit det synnerligen angeläget att söka finna en lösning, som lika effektivt som Kungl. Maj:ts förslag verkar till nedbringande av antalet fattigvårdsprocesser rörande ersättningsbeloppens storlek, utan att avvikelser sker från fattigvårdslagens bärande principer i den utsträckning, som förekommit i Kungl. Maj:ts förslag.

En sådan lösning kan enligt utskottets mening ske därigenom att, beträffande ersättningsbeloppen för vård å de i 51 § tredje stycket omnämnda anstalterna, samma regler komma att gälla som beträffande ersättningsbeloppen för annan fattigvård. Även de ersättningsbelopp, som skola erläggas för vård å sjukstugor, läns-lasarett och liknande sjukvårds-

inrättningar böra givetvis, till underlättande av de dömande myndigheters arbete, kunna bestämmas på förhand i administrativ väg på sätt som i Kungl. Maj:ts förslag avsetts i fråga om ersättning för vård å andra anstalter. I nu angivet syfte torde tredje stycket i 51 § i Kungl. Maj:ts förslag utgå.

Utskottet har visserligen funnit det synnerligen angeläget, att det arbete, som kommer att erfordras av myndigheterna för ett dylikt fastställande av ersättningsbeloppets storlek, icke göres så omfattande och betungande, att det uppväger eller ens tenderar att uppväga den minskning i arbetet med fattigvårdsmålen avgörande, som skulle ernås genom ifrågavarande bestämelse. Då emellertid det material, som erfordras för bestämmande av ersättningsbeloppets storlek, vad angår länslasarett och därmed likställda sjukvårdsinrättningar, torde i stort sett finnas inom medicinalstyrelsen, synes det icke vara förenat med några större olägenheter att bestämma, att den tariff angående vårdersättnings storlek, som må på förhand fastställas av Konungen eller vederbörande myndighet, får avse alla slag av anstalter.

Då behovet av en dylik tariff torde vara störst just vad angår länslasarett och med dem likställda sjukvårdsinrättningar, förutsätter utskottet, att ersättningsbelopp komma att för dem i föreslagen ordning fastställas. Vad de av landstingen underhållna sjukstugorna angår, bör det med hänsyn till att å dem i regel endast torde vårdas s. k. inomlänspatienter, för vilkas vård några oskäligt höga avgifter icke lära fordras, bliva beroende på utredning, om något fastställande av ersättningsbeloppen för dem erfordras.

Vad angår de grunder, efter vilka ersättningsbeloppen skola fastställas, har det i propositionen i stort sett endast angivits, att beloppet skulle utgöra skälig kostnad för erforderlig vård. Frågan om vilka anstaltsutgifter skola få inverka på beloppets storlek skulle vara beroende på Kungl. Maj:ts eller vederbörande myndighets avgörande. Utskottet har icke ansett sig böra i vidare mån inlåta sig på frågan härom än att utskottet velat betona, att enligt utskottets uppfattning bland de på beloppets storlek inverkan utgifterna icke synas böra inräknas utgifter för ny-, till- och ombyggnader, för nyanskaffning av inventarier, för ränta och amortering av kapital, som nedlagts i anstaltens byggnader och inventarier eller för avskrivning å värdet av byggnader och inventarier, men däremot årliga underhållskostnader, eventuellt beräknade efter medeltal för viss period, beträffande såväl byggnader som inventarier samt kostnader för ersättning av förbrukade inventarier.

Beträffande den tidrymd, för vilken en tariff bör upprättas, vill utskottet giva uttryck åt den uppfattningen, att densamma till en början icke bör vara längre än ett år.

Vad särskilt angår länslasarett, av landsting underhållna sjukstugor och andra, med länslasarett likställda, sjukvårdsinrättningar, torde det vara uteslutet att fastställa högre ersättningsbelopp än som av dem själva

fordras för vård av s. k. utomlänspatienter. Det torde knappast vara nödvändigt att fastställa ett särskilt belopp för varje dylik inrättning, utan synas i händelse av behov inrättningarna kunna, efter någon lämplig fördelningsgrund, uppdelas i ett antal grupper, varvid ersättningsbeloppet dock icke får för någon sjukvårdsinrättning inom en viss grupp överstiga det lägsta inom gruppens sjukvårdsinrättningar förekommande självkostnadspriset, beräknat enligt ovan angivna grunder.

Utskottet förutsätter slutligen, att de ersättningsbelopp, som komma att fastställas, bliva bindande icke blott vid ersättning fattigvårdssambällen emellan utan även vid uppgörelser med andra parter i fattigvårdsmål. Länslasaretten, sjukstugorna och de med länslasaretten likställda sjukvårdsinrättningarna skulle icke äga att afordra fattigvårdssambällena högre belopp än som sålunda fastställts. Ett konsekvent genomförande av utskottets förslag kräver följaktligen, att sådana ändringar i lasaretsstadgan och eventuellt sjukstugestadgan, varigenom dessa sjukvårdsinrättningar rätt i förevarande avseende blir författningens enligt reglerad, bliva av Kungl. Maj:t genomförda.

53 §.

I syfte att tydligt utmärka, att det i 53 § 1 mom. förekommande ordet »ofördröjligen» icke innebär, att den sökande fattigvårdssambälle i 52 § ålagda utredningsskyldigheten må i något avseende eftersättas på grund av förpliktelsen att ofördröjligen göra anmaning, har utskottet ansett sig böra föreslå, att efter ordet »ofördröjligen» insättas orden »efter det att den i 52 § föreskrivna utredning ägt rum».

Utskottet.

56 §.

Utskottet har icke funnit annan anledning till erinran mot paragrafen i dess av Kungl. Maj:t föreslagna lydelse än att däri intagna bestämmelse om rätt för länsstyrelse att giva part vissa förelägganden vid vite synes böra utgå. Enligt § 51 mom. 2 i landshövdingeinstruktionen den 12 april 1918 (nr 198) äger vederbörande föredragande hos länsstyrelse giva enskild part sådant föreläggande, varom här är fråga. Genom nu ifrågavarande bestämmelse skulle det beredas länsstyrelse möjlighet att även gent emot annan än enskild part, här närmast fattigvårdsstyrelserna, utfärda förelägganden vid vite. En dylik befogenhet synes emellertid utskottet icke erforderlig, utan snarare ägnad att väcka betänkligheter.

Utskottet.

Den av utskottet föreslagna ändringen av 56 § föranleder, att av nu ifrågavarande bestämmelse i 56 § betingad, av Kungl. Maj:t föreslagen omformulering av 81 § i fattigvårdslagen icke behöver vidtagas.

Av skäl, som närmare angivas under 62 §, hava de av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelserna om ränta ansetts lämpligen böra intagas under ett särskilt moment, 3 mom., i 56 §, varvid desamma undergått en mindre, av överflyttningen föranledd omformulering.

58 §.

Utskottet.

Genom att bestämmelserna om ränta icke upptagas i en särskild paragraf i slutet av 8 kap. i fattigvårdslagen utan inpassas i 56 § kommer det icke utan vidare stadgande att, såsom enligt Kungl. Maj:ts förslag varit avsett, åligga fattigvårdssamhälle att gälda ränta jämväl, då detsamma enligt 58 § förpliktats utgiva ersättning för fattigvårdskostnad. Då emellertid den vidtagna omplaceringen av räntebestämmelserna givetvis icke innebär någon ändring i sak i Kungl. Maj:ts i propositionen angivna ståndpunkt i förevarande fråga, synes under 3 mom. i 58 § böra intagas en hänvisning till 56 § 3 mom., som innehåller bestämmelserna om ränta.

59 §.

Motionen
I: 394.

I den förut omnämnda motionen, I: 394, har herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.* hemställt, »att riksdagen ville besluta sådan ändring i Kungl. Maj:ts proposition nr 106, att 59 § erhåller sådan lydelse, att orden 'skall sökas inom juni månad året efter det' utbytas mot orden 'skall sökas före utgången av året efter det' etc».

Till stöd för motionen har åberopats bland annat, att vissa avgifter, t. ex. vårdavgift till hospital, erläggas förskottsvis för nästinstundande halvår samt att det icke vore lämpligt att föreskriva, att ersättning skulle sökas hos landsting före utgången av juni månad året efter det, varunder en dylik avgift förskottsvis utgivits för första halvåret av följande år.

Utskottet.

Utskottet har visserligen funnit, att den av Kungl. Maj:t föreslagna formuleringen överensstämmer, bortsett från själva tidsbegränsningen, med motsvarande bestämmelse i 61 § rörande ansökan om gottgörelse av staten, och därjämte inhämtat, att enligt praxis ansökan om gottgörelse av staten, vilken ansökan ingivits inom rätt tid (februari månad) året efter det, å vars första halvår dylik vårdavgift *belöper* — och således icke året efter det att avgiften *erlagts* — upptagits till prövning (se Fattigvårdsmål, årg. 1921, ref. 47). Enär emellertid den föreslagna bestämmelsen måste anses otydlig samt det icke torde vara förenat med några större olägenheter att utsträcka ansökningstiden på sätt motionärerna hemställt, synes motionen böra bifallas.

62 §.

Rättegångs-
kostnader.
Motionen
I: 404.

I den av herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.* väckta motionen, I: 404, har yrkats, »att riksdagen må vidtaga den förändringen i Kungl. Maj:ts förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 om fattigvården m. m. att 2 mom. av 62 § av nämnda lag samt 2 mom. av 70 § av förslaget till lag om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård må utgå».

Till stöd för motionen har i huvudsak anförts, att det bleve svårt för länsstyrelserna att tillerkänna sådana fattigvårdsstyrelser, som icke haft några

direkta utgifter för fattigvårdsmåls handläggning, någon rättegångskostnadsersättning, att hänvisning till motsvarande bestämmelser i rättegångsbalken icke syntes innebära tillräcklig anvisning för länsstyrelserna, efter vilka grunder rättegångskostnadsersättning skulle utdömas, att ersättning för rättegångskostnader allenast torde tillkomma sådana fattigvårdsstyrelser, som genom anlitaudet av juridiskt biträde och utbetalandet av ersättning till detta styrkte sig hava gjort vissa utlägg i det mål, varom fråga vore, att såsom följd härav de större kommunerna med egna ombudsmän för fattigvårdsmåls handläggning bleve i hög grad gynnade, samt att målens handläggning hos vederbörande myndigheter i avsevärd grad kunde försvåras och tiden för deras handläggning kunde befaras bliva utsträckt på grund av tvister just om huruvida rättegångskostnadsersättning borde utgå eller ej. De föreslagna bestämmelserna om rättegångskostnadsersättning i fattigvårdsmål borde enligt motionärernas mening icke inflyta i fattigvårdslagen. Däremot syntes det fortfarande vara lämpligt, att kammarrätten och vederbörande länsstyrelser, liksom nu vore fallet, ägde, när särskilda omständigheter kunde sådant föranleda, utdöma viss rättegångskostnad.

Ehuru fattigvårdslagen nu icke innehåller något stadgande om rätt till ersättning för rättegångskostnader, förekommer likväl med stöd av motiven för 1918 års fattigvårdslag utdömande av sådan ersättning dels regelmässigt för läkarintyg och annan kostnad för anskaffande av bevisning i processen och dels, fastän mera undantagsvis, för annan kostnad i rättegången. Vid här angivna förhållande har det icke synts utskottet nödvändigt att i fattigvårdslagen införa en direkt bestämmelse om en sådan rätt. Med hänsyn till vad chefen för socialdepartementet enligt det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet yttrat därom, att parter i fattigvårdsmål först på allra senaste tiden börjat framställa yrkanden om ersättning för rättegångskostnader, synes det tvärtom utskottet vara lämpligt att avvakta, i vilken riktning den praxis kommer att gå, som de dömande myndigheterna komma att följa i avseende å utdömande av ersättning för rättegångskostnader, innan några särskilda lagstiftningsåtgärder på området vidtagas. Sedan närmare erfarenhet därom vunnits, torde det bliva lättare att avgöra, om det kräves särskilda för ändamålet utformade regler eller ej.

Utskottet.

Därest bestämmelsen om ersättning för rättegångskostnader skall utgå, erfordras icke någon ändring av 78 § i lagen om fattigvården, varjämte härav föranledes, att av bestämmelsen om ersättning för rättegångskostnader betingade, av Kungl. Maj:t föreslagna stadganden i 67 § och 81 § 4 mom. i fattigvårdslagen icke vidare erfordras.

Mot de föreslagna bestämmelserna om ränta har utskottet icke funnit anledning till erinran. Utskottet vill endast betona, att enligt dess upp-

Ränta.

fattning fattigvårdssamhälle, som utgivit ränta, icke skall äga rätt till ersättning därför av vare sig annat fattigvårdssamhälle, staten, landsting eller enskild person. Att så även varit Kungl. Maj:ts mening, synes utskottet framgå av såväl den angivna grunden för räntebestämmelserna eller avsikten att motverka okynnesprocesser och hela det sätt, på vilket räntebestämmelserna uppbyggts, särskilt den omständigheten att ränta skall utgå endast efter process om huvudstolen, som även och framför allt att särskilda bestämmelser, som innefatta en dylik rätt till ersättning för utgiven ränta, icke föreslagits till införande i fattigvårdslagen.

Då utskottet, enligt vad nyss är anført, avstyrker godkännande av 62 § 2 mom., synas de i 1 mom. av samma paragraf i Kungl. Maj:ts förslag intagna bestämmelserna om ränta lämpligen böra flyttas till 56 §. Härigenom vunnes den fördelen, att det icke behöfve vidtagas vare sig något överförande av 62 § i gällande lag från 9 kap. till 8 kap. i lagen eller den sammanslagning av de nuvarande 62 och 63 §§, som varit nödvändig för att vinna lämplig plats åt bestämmelsen om ersättning för rättegångskostnader.

Därest nämnda sammanslagning av 62 och 63 §§ i nu gällande lag icke verkställles, bliva jämväl de i propositionen föreslagna ändringarna i 64, 68 och 79 §§ fattigvårdslagen obehöfliga. Slutligen betingas även härav viss omformulering av 67 § i Kungl. Maj:ts förslag.

63 §.

Utskottet. Av skäl, som anförts under 62 §, erfordras icke enligt utskottets förslag den sammanslagning av 62 och 63 §§ i gällande lag, som Kungl. Maj:ts förslag innefattar. Således bibehålles 62 § i fattigvårdslagen vid sin nu gällande lydelse, och 63 § undergår icke någon annan förändring än den erforderliga hänvisningen till 51 §.

64 §.

Utskottet. Av skäl, som anförts under 62 §, erfordras icke någon ändring i 64 § i dess nu gällande lydelse, vadan paragrafen bör utgå ur förslaget.

67 §.

Utskottet. Då en sammanslagning av de nu gällande 62 och 63 §§ icke är avsedd att äga rum, bör den i 67 § nu förefintliga hänvisningen till dessa paragrafer bibehållas oförändrad.

Enär utskottet avstyrkt den i 62 § 2 mom. av Kungl. Maj:ts förslag innefattade bestämmelsen om ersättning för rättegångskostnader, bör den i 67 § intagna hänvisningen till nyssnämnda stadgande utgå.

Därest bestämmelserna om ränta, på sätt utskottet föreslagit, flyttas till 56 §, synes till undvikande av otydlighet den i 67 § nu förekommande hänvisningen till 56 § böra begränsas så, att den icke kommer att omfatta jämväl de där intagna räntebestämmelserna.

68 §.

Av skäl, som anförts under 62 §, erfordras icke någon ändring i 68 § i dess nu gällande lydelse, vadan paragrafen bör utgå ur förslaget. *Utskottet.*

78 §.

I överensstämmelse med utskottets under 62 § uttalade uppfattning, att bestämmelser om ersättning för rättegångskostnader icke böra införas i fattigvårdslagen, bör det föreslagna nya 6 mom. i 78 § utgå och 7 mom. i Kungl. Maj:ts förslag således bibehållas vid sin nuvarande nummerbeteckning såsom 6 mom. i paragrafen. Då i övrigt icke någon ändring ifrågasatts i paragrafen i dess nu gällande lydelse, bör densamma följaktligen i sin helhet utgå ur förslaget. *Utskottet.*

79 §.

Av skäl, som anförts under 62 §, erfordras icke någon ändring i 79 § i dess nu gällande lydelse, vadan paragrafen bör utgå ur förslaget. *Utskottet.*

81 §.

Under hänvisning till vad utskottet anfört under 56 § får utskottet avstyrka de av Kungl. Maj:t föreslagna ändringar i 81 §, som sammanhånga med förslaget om rätt för länsstyrelse att giva part vissa förelägganden vid vite. *Utskottet.*

Ehuru utskottet, på sätt anförts under 62 §, avstyrkt införande i fattigvårdslagen av en direkt bestämmelse om ersättning för rättegångskostnader i fattigvårdsmål, synes det utskottet lämpligt att det, då sådan ersättning likväl kan utdömas, i processhindrande syfte i 81 § 1 mom. av fattigvårdslagen införas den av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen om att talan ej må hos kammarrätten föras allenast beträffande kostnader i målet hos länsstyrelsen. De bestämmelser om ersättning för rättegångskostnader, som innehållas i 81 § 4 mom. i Kungl. Maj:ts förslag, böra däremot utgå.

Lagen om ändrad lydelse av vissa delar av lagen om samhällets barnavård.

I Kungl. Maj:ts förevarande lagförslag erfordras de ändringar, som sammanhånga med utskottets avstyrkande av de föreslagna bestämmelserna i fattigvårdslagen om ersättning för rättegångskostnader och rätt för länsstyrelse att giva part vissa förelägganden vid vite. *Utskottet.*

För vinnande av full överensstämmelse, på sätt som avsetts, mellan fattigvårdslagen och lagen om samhällets barnavård i nu förevarande delar synes i 70 § av sistnämnda lag böra införas en hänvisning till 67 § i fattigvårdslagen i syfte att vad där stadgas om vilka uppgifter och handlingar skola bifogas ansökan samt om målets behandling må bliva gäl-

lande även i mål, som anhängiggöras enligt 70 § i lagen om samhällets barnavård.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen, med tillkännagivande att Kungl. Maj:ts proposition nr 106 icke kunnat i oförändrat skick av riksdagen bifallas, måtte för sin del antaga följande

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

1:o **L a g**

om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422) om fattigvården.

Härigenom förordnas, att 62 § i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården skall överföras från dess 9 till dess 8 kap. samt att 40—42 §§, 50—60 §§, 63, 67 och 81 §§ i lagen den 14 juni 1918 om fattigvården skola i nedan angivna delar erhålla 50—60 §§, 62—64 §§, 67, 68, 78, 79 och 81 §§ i samma lag skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

40 §.

1 mom. Har fattigvårdssamhälle för person, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, erlagt avgift för vård å statens anstalter för sinnessjuka eller sinnesslöa, för vilken ersättning ej kunnat uttagas av den vårdade eller för honom försörjningspliktig person, och äro ej sådana omständigheter för handen, att gottgörelse för vården enligt vad i 60 § sägs skall lämnas av staten, då äger det samhälle, där den vårdade har hemortsrätt, att för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad utfå gottgörelse av det landsting, inom vars område fattigvårdssamhället är beläget.

Lag samma — — — ändamålet godkänd.

I fråga om det belopp, varmed gottgörelse för lämnad vård skall utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

2 mom. Har åt sinnessjuk, som är i behov av fattigvård enligt 1 §, beretts vård å kommunal anstalt, vilken godkänts såsom anstalt i den ordning Konungen bestämt, äger det fattigvårdssamhälle, som har att ansvara för vårdkostnaden, att under de förutsättningar, som för erhållande av ersättning enligt 1 mom. stadgas, av vederbörande landsting erhålla gottgörelse för hälften av vårdkostnaden, till beloppet bestämd på sätt i 1 mom. sägs. Landstinget äger för beviljande av sådan gottgörelse uppställa de ytterligare villkor, som kunna befinnas lämpliga.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

41 §.

1 mom. Där fattig för vård intagits å anstalt för tuberkulösa eller för vanföra, vilken åtnjuter statsbidrag, gäller om fattigvårdssamhälles rätt att utfå gottgörelse för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad vad i 40 § 1 mom. sägs.

2 mom. Därest genom — — — intagen fattig.

Har fattigvårdssamhälle åt fattiga sjuka, som i nästföregående stycke avses, å särskild, samhället eller annan tillhörig, anstalt eller å en vid fattigvårdsanstalt för ändamålet anordnad särskild avdelning, vilken står under läkares tillsyn, berett vård, som av förste provinsialläkare intygas vara tillfredsställande, äger det samhälle, som har att ansvara för vårdkostnaden, av vederbörande landsting erhålla gottgörelse för hälften av vårdkostnaden, till beloppet bestämd på sätt i 40 § 1 mom. sägs. Landstinget äger för beviljande av sådan gottgörelse uppställa de villkor, som kunna befinnas lämpliga.

42 §.

Där fattig för vård intagits å länslasarett eller av landsting underhållen sjukstuga eller å annan, med länslasarett likställd, sjukvårdsinrättning, gäller om fattigvårdssamhälles rätt att utfå gottgörelse för utgiven dagavgift och annan vårdkostnad vad i 40 § 1 mom. sägs.

50 §.

1 mom. Fattigvårdssamhälle, som enligt 1 § lämnat fattigvård åt någon, vilken har hemortsrätt inom annat samhälle, är, oavsett om skyldeman eller annan bort jämlikt 3 eller 4 § ansvara för understödstagarens försörjning, berättigat att erhålla ersättning för fattigvården av det senare samhället i den omfattning och i den ordning, som här nedan sägs.

2 mom. Ersättning enligt 1 mom. utgår ej för fattigvård, som bestått i bekostande åt skolbarn av kläder, underhåll eller annat, som avser att sätta dem i tillfälle att begagna skolundervisningen, läkar- eller förlossningshjälp eller medicin, då hjälpen eller medicinen lämnats annorledes än i förening med vård å anstalt, eller begravningshjälp.

51 §.

Ersättning för lämnad vård utgår med det belopp, vartill kostnaden därför skäligen kan uppskattas.

Konungen eller den myndighet, som Konungen därtill förordnar, äger, om och i den utsträckning förhållandena det påkalla, samt för tid, som befinnes lämplig, efter vederbörandes hörande, fastställa det belopp, med vilket, enligt nyss angiven grund, för vård å anstalt eller inrättning ersättning skall i olika fall utgå.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Ersättning för dagavgift för vård å länslasarett eller av landsting underhållen sjukstuga eller å annan, med länslasarett likställd, sjukvårdsinrättning utgår dock allenast efter det lägsta belopp, som i sådant hänseende bestämts för å anstalten eller inrättningen intagna patienters vård.

52 §.

1 mom. Har fattigvårdsstyrelse lämnat fattigvård, för vilken den vill söka ersättning av annat fattigvårdssamhälle eller av landsting eller av staten, skall styrelsen ofördröjligen genom förhör med den nödstälde eller andra, som kunna meddela upplysning i ämnet, införskaffa ingående utredning rörande

- a) den nödställdes namn, ålder, födelseort och civilstånd,
- b) fattigvårdsbehovet och anledningen därtill,
- c) fattigvård, som han förut åtnjutit,
- d) senaste mantalsskrivningsort, eller, om den nödstälde ej skulle äga hemortsrätt därstädes, annan ort, varest han antages hava hemortsrätt, samt
- e) personer, som äro pliktiga att försörja den nödstälde, och deras ekonomiska ställning.

Vid dylikt förhör skall särskilt utredas, huruvida för den nödstälde sökts eller erhållits pension eller understöd jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring eller om han eljest erhåller understöd av annan eller har egna tillgångar.

Är den nödstälde gift eller minderårig, skola uppgifter, motsvarande de under a), c) och d) omförmälda eller i nästföregående stycke avsedda, inhämtas jämväl rörande make eller föräldrar.

De erhållna upplysningarna skola fullständigt upptagas i protokoll, vars riktighet skall bestyrkas genom underskrift av den, som hållit förhöret, samt så vitt möjligt av den, med vilken förhöret hållits.

Därest uppgift ej kan erhållas i ett eller annat av ovan angivna avseenden, skall detta anmärkas i protokollet.

2 mom. Fattigvårdsstyrelsen bör från vederbörande myndigheter eller annorledes söka införskaffa utredning i de i 1 mom. angivna hänseenden, i vilka tillförlitliga eller fullständiga uppgifter icke kunnat vinnas genom hållna förhör.

53 §.

53 §.

1 mom. Fattigvårdsstyrelse, som vill, att annat fattigvårdssamhälle skall utgiva ersättning för fattigvård eller

1 mom. Fattigvårdsstyrelse, som vill, att annat fattigvårdssamhälle skall utgiva ersättning för fattigvård eller

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

övertaga försörjningsskyldigheten för behövande, skall därom ofördröjligen hos fattigvårdsstyrelsen i detta samhälle göra skriftlig anmaning.

övertaga försörjningsskyldigheten för behövande, skall därom ofördröjligen *efter det att den i 52 § föreskrivna utredning ägt rum* hos fattigvårdsstyrelsen i detta samhälle göra skriftlig anmaning.

Anmaning skall innehålla en så vitt möjligt specificerad uppgift å fattigvårdskostnaden, i vad den då kan angivas, med upplysning om tiden för utbetalningen och för vård, för vilken ersättning yrkas, samt de grunder, efter vilka den begärda ersättningen beräknats, ävensom uppgift, huruvida vården fortfar eller vid tiden för anmaningens tillställande upphört. Vid anmaningen skola i avskrift fogas ej mindre protokoll över förhör enligt 52 § än även de övriga handlingar, på vilka fattigvårdsstyrelsen kan vilja stödja sitt krav på ersättning.

2 mom. Fattigvårdsstyrelse, vilken erhållit anmaning, som i 1 mom. avses, har att inom trettio dagar efter anmaningens mottagande därå avgiva skriftligt svar.

Därest det framställda kravet icke alls eller icke till alla delar godkännes, skall fattigvårdsstyrelse i svaret fullständigt angiva anledningen till bestridandet samt i avskrift bifoga de handlingar, som styrelsen kan vilja i sådant hänseende åberopa.

Medgives kravet delvis, skall i svaret jämväl angivas, efter vilka grunder det godkända beloppet beräknats.

3 mom. Tillställande av anmaning ävensom av svar därå må ske genom allmänna posten, och gäller därvid rekommendationsbevis å försändelsen såsom bevis om tillställandet därav och mottagningsbevis såsom bevis om dagen för försändelsens mottagande.

54 §.

1 mom. Bestrider fattigvårdsstyrelsen framställt krav eller har svar icke avgivits inom tid, som i 53 § 2 mom. är föreskriven, äger den fattigvårdsstyrelse, som gjort anmaningen, att hos Konungens befallningshavande i länet anhängiggöra sin talan.

Vid den skrift, varigenom talan anhängiggöres, skola fogas ej mindre, vid påföljd, som i 56 § 1 mom. 2 stycket sägs, bevis, att anmaning skett, tillika med avskrifter av anmaningen och erhållet svar därå jämte vidfogade handlingar än även de bevis i övrigt, som fattigvårdsstyrelsen vill åberopa.

2 mom. Har anmaning gjorts hos ett fattigvårdssamhälle, men anledning sedermera yppats, att understödstagaren äger hemortsrätt inom annat fattigvårdssamhälle, må talan föras mot detta samhälle, ändå att anmaning hos dess fattigvårdsstyrelse ej föregått. Talan utan föregående anmaning må ock föras, därest vid förhör enligt 52 § eller eljest upplysning

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

icke vunnits, vilket samhälle ersättnings- eller försörjningsskyldigheten åligger.

Fattigvårdsstyrelse, som utan föregående anmaning anhängiggör talan, har att vid ansökningen foga de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna.

55 §.

Talan, som i 54 § sägs, skall anhängiggöras inom etthundratjugu dagar, efter det fattigvård, för vilken rätt till ersättning förefinnes, börjat utgå, eller gottgörelse för sådan vård av den sökande fattigvårdsstyrelsen utgivits till annan, som i dess ställe eller mot dess ansvarsförbindelse lämnat vården. Väckes ej talan inom sådan tid, skall rätten till ersättning för fattigvårdskostnad, som utgivits mer än etthundratjugu dagar före det ansökningen hos Konungens befallningshavande gjordes, anses förfallen.

Vad sålunda stadgats gäller ej för det fall, att fattigvårdsstyrelse, hos vilken anmaning gjorts enligt 53 §, förklarar sig till alla delar godkänna kravet, men ersättning sedermera ej lämnats.

56 §.

1 mom. Konungens befallningshavande hör över ansökningen fattigvårdsstyrelsen i det eller de samhällen, mot vilka kravet riktas eller som eljest kunna antagas vara ersättningsskyldiga, samt införskaffar genom parterna eller låter själv införskaffa den ytterligare utredning, som må vara behöflig för målets prövning.

Har fattigvårdssamhälle försummat iakttaga vad i 54 § 1 mom. föreskrives angående de handlingar, som skola fogas vid ansökningen, äger Konungens befallningshavande föreskriva viss tid, inom vilken det försummade skall fullgöras, vid äventyr, om det underlåtes, att ansökningen icke upptages till vidare behandling.

Konungens befallningshavande äger jämväl förelägga part att inkomma med upplysningar, förklaringar eller yttranden vid vite från och med fem till och med etthundra kronor eller vid äventyr att målet avgöres i befintligt skick. När förelagt vite för-sittes, äger Konungens befallnings-havande fälla till sådant vite. Vite, som sålunda ådömes, tillfaller kronan och förvandlas efter allmän lag.

2 mom. Finnes anledning till antagande, att den nödställda har hem-ortsrätt inom fattigvårdssamhälle i annat län, överlämnas målet till hand-läggning av Konungens befallningshavande därstädes.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 mom. Fattigvårdssamhälle, vilket i mål, som i denna paragraf avses, förpliktats att utgiva ersättning för fattigvårdskostnad, åligger tillika att å utdömda belopp samt å belopp, varom parterna i utslaget må hava hänvisats att i brist av åsämjande föra särskild talan och som avse vård under tiden till och med dagen för Konungens befallningshavandes utslag, gälda ränta efter fem för hundra om året från ingången av kalenderkvartalet näst efter det, då kostnaden utgavs, till dess betalning sker, dock att ränta icke i något fall utgår för tiden före ingången av kalenderkvartalet näst efter dagen för delgivning av den till Konungens befallningshavande i målet ingivna ansökningen.

57 §.

Har fattigvårdssamhälle — — — avhämta honom.

Hemsändning, som — — — leva åtskilda.

Yppas i fråga om hemsändning olika meningar mellan vederbörande fattigvårdsstyrelser, eller bestrider understödstagaren eller, där han ej själv kan tillvarataga sin rätt, sådan honom närstående person, som i nästföregående stycke av denna paragraf sägs, att hemsändning får ske, må sådan ej äga rum, utan att Konungens befallningshavande, efter det vederbörande blivit hörda och erforderlig utredning införskaffats, därtill lämnat tillstånd; och gäller om behandling av sådant mål vad i 56 § 1 mom. 3 stycket sägs.

Hemortssamhälle är — — — är erforderlig.

58 §.

1 mom. Där allmän anstalt eller inrättning jämlikt gällande föreskrifter åt någon lämnat underhåll och vård, varför den vill erhålla ersättning av fattigvårdssamhälle, som i egenskap av vistelsesamhälle eller hemortssamhälle är pliktigt att sörja därför, skall anstalten eller inrättningen utan uppskov bevisligen underrätta fattigvårdsstyrelsen i samhället om tiden för vårdens början. Har ansvarsförbindelse från styrelsen icke lämnats för ifrågavarande vård, skall samtidigt göras uttrycklig förfrågan om samhället är villigt att utgiva ersättning för vården.

Talan mot visst fattigvårdssamhälle angående ersättning, som nu sagts, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande. Sådan talan skall

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

väckas inom etthundratjugu dagar från det vården börjat utgå, vid äventyr, om det försummas, att rätt till ersättning för vård, som lämnats mer än etthundratjugu dagar före det ansökningen hos Konungens befallningshavande gjordes, skall anses förfallen.

Vad sålunda stadgats angående tiden för väckande av talan hos Konungens befallningshavande gäller ej för det fall, att fattigvårdsstyrelse lämnat ansvarsförbindelse för vården eller i anledning av förfrågan, som i 1 stycket sägs, förklarar sig villig att till alla delar utgiva ersättning därför.

2 mom. I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Vid anhängiggörande av talan, som i denna paragraf avses, bör anstalten eller inrättningen, där så ske kan, meddela sådana upplysningar, som skola upptagas i protokoll, varom i 52 § förmäles; och gäller om målets behandling vad i 56 § 1 mom. 1 och 3 styckena sägs.

I fråga om fattigvårdssamhälles skyldighet att gälda ränta skall vad i 56 § 3 mom. stadgas äga motsvarande tillämpning.

4 mom. Vad nu stadgats skall i tillämpliga delar äga giltighet för det fall att offentlig myndighet åt någon lämnat underhåll och vård, varför fattigvårdssamhälle är pliktigt att giva ersättning.

59 §.

Gottgörelse av landsting för vårdkostnad, varom i 40, 41 och 42 §§ förmäles, skall sökas *inom juni månad* året efter det, då kostnaden av fattigvårdssamhället utgivits, vid äventyr, om det försummas, att rätt till gottgörelse för den kostnad skall anses förfallen. Har fråga om skyldighet att vidkännas kostnaden varit föremål för tvist mellan fattigvårdssamhällen eller talan mot enskild eller har ansökning gjorts om gottgörelse för kostnaden från staten, skall talan väckas *inom juni månad* året efter det, då Konungens befallningshavandes utslag eller beslut i ersättningsfrågan vunnit laga kraft mot samhället eller, om utslaget eller beslutet överklagats, efter det då kammarrättens utslag blivit fattigvårdsstyrelsen delgivet.

59 §.

Gottgörelse av landsting för vårdkostnad, varom i 40, 41 och 42 §§ förmäles, skall sökas *före utgången av* året efter det då kostnaden av fattigvårdssamhället utgivits, vid äventyr, om det försummas, att rätt till gottgörelse för den kostnad skall anses förfallen. Har fråga om skyldighet att vidkännas kostnaden varit föremål för tvist mellan fattigvårdssamhällen eller talan mot enskild eller har ansökning gjorts om gottgörelse för kostnaden från staten, skall talan väckas *före utgången av* året efter det, då Konungens befallningshavandes utslag eller beslut i ersättningsfrågan vunnit laga kraft mot samhället eller, om utslaget eller beslutet överklagats, efter det då kammarrättens utslag blivit fattigvårdsstyrelsen delgivet.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Vid ansökningen skola fogas följande handlingar:

- a) avskrift av protokoll över förhör enligt 52 §;
- b) specificerad uppgift å fattigvårdskostnaden med angivande särskilt för varje understödstagare av tiden för utbetalningen och för vård, för vilken ersättning yrkas, samt de grunder, efter vilka den begärda gottgörelsen beräknats; skolande uppgiften, där den ej åtföljes av behöriga verifikationer, vara till riktigheten styrkt av fattigvårdsstyrelsens ordförande eller kassaförvaltare; samt
- c) utredning rörande de personers hemorts rätt, ansökningen gäller, samt redogörelse för de åtgärder, som må hava vidtagits för utbekommande av ersättning av annat fattigvårdssamhälle eller av staten eller enskild person, därvid i berörda hänseenden meddelade utslag eller beslut böra bifogas.

Därest gottgörelse helt eller delvis vägras för vårdkostnad, som här sägs, äger fattigvårdsstyrelsen att, med bifogande i avskrift av ansökningshandlingarna, hos Konungens befallningshavande föra talan om utfående av den sökta gottgörelsen. Sådan talan skall, vid äventyr, som i 1 stycket sägs, väckas inom etthundratjugu dagar från det meddelande erhöles om landstingets beslut; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § 1 mom. stadgas.

60 §.

1 mom. För fattigvård — — — av staten.

2 mom. Har, efter — — — såsom fattigvård.

Dylik gottgörelse utgår dock endast, om fattigvården meddelats, innan någon av ifrågavarande personer återvänt till samhället eller omedelbart därefter. Därest hemortssamhället fått ersätta av annan utgiven fattigvård, erhålles gottgörelse endast så vitt berörda tid av tre år förflutit, innan hemortssamhället antingen mottagit anmaning, som i 53 § sägs, eller, i de fall, då enligt 54 § 2 mom. talan om ersättning för utgiven fattigvård må föras utan föregående anmaning, erhållit del av den till Konungens befallningshavande i målet ingivna ansökning.

3 mom. Gottgörelse, som — — — enskild person.

Fattigvård, som omförmäles i 50 §   Fattigvård, som omförmäles i 50 §
 2 mom. 1 stycket, gottgöres av staten   2 mom., gottgöres av staten endast
 endast för det fall, att understöds-   för det fall, att understödstagaren
 tagaren icke är svensk medborgare. icke är svensk medborgare.

4 mom. I fråga om det belopp, varmed gottgörelse för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

62 §.

1 mom. Fattigvårdssamhälle, som   (62 § bibehålles vid sin nu gäl-
 förpliktats att utgiva ersättning för   lande lydelse. — Ang. 62 § 1 mom.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

fattigvårdskostnad, åligger tillika att å utdömda belopp samt å belopp, varom parterna i utslaget må hava hänvisats att i brist av åsämjande föra särskild talan och som avse vård under tiden till och med dagen för Konungens befallningshavandes utslag, gilda ränta efter fem för hundra om året från ingången av kalenderkvartalet näst efter det, då kostnaden utgavs, till dess betalning sker, dock att ränta icke i något fall utgår för tiden före ingången av kalenderkvartalet näst efter dagen för delgivning av den till Konungens befallningshavande i målet ingivna ansöknings.

2 mom. I fråga om tvister, som i detta kapitel avses, skall vad i rättgångsbalken stadgas angående rättgångskostnad äga motsvarande tillämpning.

9 K A P.

Om fattigvårdssamhälles rätt mot understödstagare och för dem försörjningspliktiga personer.

(Utskottets förslag.)
i Kungl. Maj:ts förslag jfr 56 § 3 mom. i utskottets förslag.)

(Kapitelrubriken bibehålles vid den placering, den äger i gällande lag.)

63 §.

63 §.

1 mom. Fattigvårdsstyrelse äger att av den, som åtnjutit fattigvård, uttaga ersättning därför, i den mån styrelsen icke finner skäl till eftergift. För fattigvård, som någon erhållit, innan han fyllt sexton år, må ersättning dock icke uttagas ur hans arbetsförtjänst.

Har någon mottagits till stadigvarande försörjning, äger fattigvårdsstyrelsen omhändertaga egendom, som vid mottagandet tillhör understödstagaren eller, medan han åtnjuter försörjning, tillfaller honom, samt därav

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

bereda sig ersättning för fattigvård, som lämnas honom. Fattigvårdsstyrelsen äger hos vederbörande polismyndighet erhålla handräckning för sådan egendoms omhändertagande.

2 mom. Har fattigvårdssamhälle tillskyndats kostnad för fattigvård, som enligt 1 § lämnats någon, för vilkens försörjning skyldeman eller annan enligt 3 eller 4 § bort ansvara, äger fattigvårdsstyrelsen att av den, vilken ansvarigheten åligger, uttaga ersättning för denna kostnad, i den mån styrelsen icke finner skäl till eftergift.

Har någon, som enligt dom eller avtal är pliktig att till fullgörande av lagstadgad underhållsskyldighet utgiva underhållsbidrag till barn eller adoptivbarn, försummat att fullgöra denna plikt, och har fattigvård till följd härav måst lämnas den underhållsberättigade, då äger fattigvårdsstyrelsen ej sådan rätt till ersättning, som i första stycket sägs, mot den av föräldrarna eller adoptivföräldrarna, som icke gjort sig skyldig till försummelse av sin underhållsskyldighet. I fall, som här avses, skall i fattigvårdsstyrelsens protokoll göras anteckning om anledningen till fattigvårdsbehovet och den begränsning i fattigvårdsstyrelsens rätt till ersättning, som nu är sagd.

I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt detta moment utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

64 §.

Där fattigvårdssamhälle för vård å sjukvårdsinrättning eller å förbättrings- eller uppfostringsanstalt eller till åtgärder för förebyggande av fram-

Har fattigvårdssamhälle — — —
— — — — till eftergift.

Har någon, som — — — —
är sagd.

I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgas äga motsvarande tillämpning.

(64 § bibehålles vid sin nu gällande lydelse.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

tida fattigvårdsbehov eller för ändamål, som i 37 § 2 stycket sägs, anslagit särskilda medel till fattigvårdsstyrelsens förfogande, ankommer det på fattigvårdssamhället att bestämma, huruvida ersättningsskyldighet, varom i 63 § stadgas, skall äga rum för understöd, som utlämnas av dessa medel.

67 §.

Talan om utbekommande av ersättning enligt 63 § ävensom om utgivande av försörjningsbidrag, som i 66 § sägs, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande i länet. Vid ansökningen skola fogas de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § stadgas.

I fråga om ersättning för kostnader hos Konungens befallningshavande skall vad i 62 § 2 mom. sägs äga motsvarande tillämpning.

68 §.

Om tiden för anhängiggörande av talan om ersättning enligt 63 § skall vad enligt allmänna lagen gäller om preskription av fordran äga tillämpning.

78 §.

1 mom. Över fattigvårdsstyrelsens — — — Konungens befallningshavande.

2 mom. Oavsett huruvida — — — missförhållandets avhjälpande.

En var — — — eller fattigvårdskonsulent.

67 §.

Talan om utbekommande av ersättning enligt 62 och 63 §§ ävensom om utgivande av försörjningsbidrag, som i 66 § sägs, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande i länet. Vid ansökningen skola fogas de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § 1 och 2 mom. stadgas.

(68 § bibehålles vid sin nu gällande lydelse.)

(78 § bibehålles vid sin nu gällande lydelse.)

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

3 mom. Över varning — — —
varningens befogenhet.

4 mom. Över fattigvårdsstyrelsens
— — — vad i 1 mom. sägs.

5 mom. Fattigvårdsstyrelse, som
— — — erhållit del.

6 mom. I fråga om ersättning för
kostnader hos Konungens befallnings-
havande i sådana mål enligt 1 mom.,
som avse vägran av fattigvårdsstyrelse
att lämna fattigvård eller sättet för
fattigvårds meddelande, och i mål, som
avses i 2 mom., skall vad i 62 §
2 mom. sägs äga motsvarande till-
lämpning.

7 mom. Utdrag av fattigvårds-
eller anstaltsstyrelsens protokoll i ärende,
som i denna § sägs, skall utan avgift
tillhandahållas den, som är i behov
därav för klagan över styrelsens beslut.

79 §.

Är någon missnöjd med handräck-
ning, som av polismyndighet meddelats
enligt 63 § 1 mom. 2 stycket för om-
händertagande av egendom, som där
sägs, eller jämlikt 72 § för inställande
till arbete eller återhämtande till fattig-
vårdsanstalt, må han däröver anföra
besvär hos Konungens befallningsha-
vande inom trettio dagar från hand-
räckningens fullbordande.

(79 § bibehålles vid sin nu gäl-
lande lydelse.)

81 §.

1 mom. Är någon — — — hos
kammarrätten.

Lag samma vare i fråga om Konun-
gens befallningshavandes beslut, var-
igenom någon i mål, som i 1 stycket
avses, blivit dömd till utgivande av
vite.

Talan må dock ej hos kammarrätten
föras allenast beträffande ränta å

81 §.

1 mom. Är någon missnöjd med
Konungens befallningshavandes utslag
i mål om fullgörande av försörjnings-
plikt, eller om hemsändning eller om
ersättning för fattigvårds- eller hem-
sändningskostnad eller i mål, som
omförmälas i 78 § 1 och 2 mom.,
må han däröver anföra besvär hos
kammarrätten; dock må talan hos

(Kungl. Maj:ts förslag.)

fattigvårdskostnad eller kostnader i målet hos Konungens befallningshavande.

Besvären skola innan klockan tolv å trettionde dagen efter den, då klaganden erhållit del av utslaget *eller beslutet*, avlämnas till Konungens befallningshavande, som över besvären inforðrar vederbörandes förklaring och, sedan sådan inkommit, till kammarrätten insänder handlingarna i målet jämte bevis om utslagets *eller beslutets* delgivning och eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget — — — — föreskriven ordning.

3 mom. Har mål, som rör viss persons hemortsrätt och fattigvårdssamhälles därav beroende anspråk på ersättning för hans fattigvård, förvarit hos Konungens befallningshavande i särskilda län, och anföras besvär över det i huvudsaken sist meddelade utslaget, då må ock i sammanhang därmed föras klagan över annat dessförinnan i målet meddelat beslut, *som ej avser utdömande av vite*, och må sådant beslut ej utgöra hinder för sakens prövning i dess helhet.

4 mom. I fråga om ersättning för kostnaderna hos kammarrätten i mål om fullgörande av försörjningsplikt, om hemsändning samt om ersättning för fattigvårds- eller hemsändningskostnad ävensom i mål, som omförälas i 78 § 6 mom., skall vad i 62 § 2 mom. stadgas äga motsvarande tillämpning.

5 mom. Konungens befallningshavandes utslag, som i 1 mom. avses, ävensom kammarrättens utslag i dylika mål skola skyndsamt genom Konungens befallningshavandes försorg delgivas, förutom sökande och klagande, jämväl förklarande i de fall,

(Utskottets förslag.)

kammarrätten ej föras allenast be-
träffande ränta å fattigvårdskostnad
eller kostnader i målet hos Konungens
befallningshavande.

Besvären skola — — — eget ut-
låtande.

3 mom. Har mål, som — — —
dess helhet.

4 mom. Konungens befallnings-
havandes — — — anfordran till-
handahållas.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

då antingen genom utslaget försörjnings- eller ersättningsskyldighet honom ådömts eller ock målet av honom såsom sökande först anhängiggjorts; och skall bevis om delgivningen av Konungens befallningshavande vederbörande vid anfordran tillhandahållas.

6 mom. Vad i 1 och 5 mom. stadgas skall i tillämpliga delar gälla i fråga om besvär över Konungens befallningshavandes beslut i ärende, som avses i 61 § 1 mom.

5 mom. Vad i — — — avses i 61 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927; därvid dock skall iakttagas, att belopp, som avses i 51 § 2 stycket, må fastställas före nämnda dag; att vad i denna lag stadgas angående ersättning för fattigvård icke skall tillämpas i fråga om fattigvård, som utgått, innan lagen trätt i kraft, utan skall i sådant hänseende iakttagas vad hittills varit föreskrivet;

att bestämmelserna om ränta å fattigvårdskostnad icke skola gälla i fråga om fattigvård, som utgått, innan lagen trätt i kraft, eller för vilken fattigvårdssamhälle förpliktats att utgiva ersättning i mål, däri ansökning inkommit till Konungens befallningshavande före den 1 januari 1927; samt

att i annan lag eller författning förekommande hänvisning till de paragrafer i lagen om fattigvården, som genom denna lag ändras, skall avse deras vid varje tid gällande lydelse, med iakttagande av vad i dessa övergångsbestämmelser sägs.

2:o) Lag

om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 (nr 361) om samhällets barnavård.

Härigenom förordnas, att 65 §, 68 § 2 mom., 70 och 84 §§ i lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

65 §.

I avseende — — — och kommun.

I avseende å skyldighet att erlagga ränta å kostnad för omhändertaget barn *ävensom i avseende å rättegångskostnad* gäller i tillämpliga delar vad för motsvarande fall är stadgat i 62 § i lagen om fattigvården.

I avseende å skyldighet att erlagga ränta å kostnad för omhändertaget barn gäller i tillämpliga delar vad för motsvarande fall är stadgat i 56 § 3 mom. i lagen om fattigvården.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

68 §.

2 mom. För kostnaden — — — barnets föräldrar.

Anspraak på — — — de sina.

Make, som — — — för barnet.

Har barn — — — för barnet.

I fråga om det belopp, varmed ersättning för kostnad för omhändertaget barn skall enligt detta moment utgå, gäller i tillämpliga delar vad för motsvarande fall är stadgat i 51 § i lagen om fattigvården.

70 §.

Talan om — — — — — i länet.

Om den — — — — — han finnes.

I fråga om ersättning för kostnader hos länsstyrelsen skall vad i 62 § 2 mom. i lagen om fattigvården stadgas äga motsvarande tillämpning.

I fråga om de uppgifter och handlingar, vilka skola fogas vid ansökning, som här avses, samt i fråga om målets behandling skall vad i 67 § i lagen om fattigvården stadgas äga motsvarande tillämpning.

84 §.

1 mom. Är någon missnöjd med länsstyrelses utslag angående

a) ersättning för kostnad för omhändertaget barn eller angående skyldighet att ansvara för sådan kostnad,

b) fastställelse av eller jämkning i bidragsskyldighet enligt 71 §,

c) hemsändning eller ersättning för hemsändningskostnad,

d) behandlingen vid fullgörande av arbetskyldighet eller kvarhållande av arbetskyldig å anstalt eller i arbete, eller

e) gottgörelse av staten jämlikt 63 §,

må han däröver anföra besvär hos kammarrätten.

Lag samma vare i fråga om länsstyrelses beslut, varigenom någon i mål, som i första stycket avses, blivit dömd till utgivande av vite.

84 §.

1 mom. Är någon missnöjd med länsstyrelses utslag angående

a) ersättning för kostnad för omhändertaget barn eller angående skyldighet att ansvara för sådan kostnad,

b) fastställelse av eller jämkning i bidragsskyldighet enligt 71 §,

c) hemsändning eller ersättning för hemsändningskostnad,

d) behandlingen vid fullgörande av arbetskyldighet eller kvarhållande av arbetskyldig å anstalt eller i arbete, eller

e) gottgörelse av staten jämlikt 63 §,

må han däröver anföra besvär hos kammarrätten; dock må talan hos föras allenast beträffande ränta å kostnad för omhändertaget barn eller kostnader i målet hos länsstyrelsen.

(Kungl. Maj:ts förslag.)

(Utskottets förslag.)

Talan må dock ej hos kammarrätten föras allenast beträffande ränta å kostnad för omhändertaget barn eller kostnader i målet hos länsstyrelsen.

Besvären skola innan klockan tolv å trettionde dagen efter den, då klaganden erhållit del av utslaget eller beslutet, avlämnas till länsstyrelsen, som över besvären inforrar vederbörandes förklaring och, sedan sådan inkommit, till kammarrätten insänder handlingarna i målet jämte bevis om utslagets eller beslutets delgivning och eget utlåtande.

Besvären skola — — — eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget — — — föreskriven ordning.

3 mom. I fråga om ersättning för kostnaderna hos kammarrätten i mål, som i 1 mom. a), b) och c) avses, skall vad i 62 § 2 mom. i lagen om fattigvården stadgas äga motsvarande tillämpning.

4 mom. Bestämmelserna i 81 § 3 och 5 mom. i lagen om fattigvården skola äga motsvarande tillämpning beträffande mål enligt denna lag.

3 mom. Bestämmelserna i — — — denna lag.

5 mom. Över kammarrättens beslut i mål och ärenden, som avses i denna lag, må ej klagan föras.

4 mom. Över kammarrättens — — — klagan föras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927.

B) att motionerna I: 280 samt II: 394, 404, 408, 409 och 412 måtte anses besvarade genom vad utskottet ovan under A) hemställt.

Stockholm den 4 maj 1926.

På andra lagutskottets vägnar:

K. G. WESTMAN.

Vid ärendets behandling hava närvarit:
 från första kammaren: herrar *K. G. Westman, von Koch, greve Spens, von Stockenström, Petrén, Martin Svensson, Åkerberg* och *Luterkort*;
 från andra kammaren: herrar *Magnusson* i Kalmar, *Öberg, Hage, Magnusson* i Skövde, *Ödström, Johansson* i Kälkebo, *Johansson* i Sollefteå och *Pettersson* i Hällbacken.

Reservation:

av herrar *K. G. Westman, greve Spens, Luterkort* och *Johansson* i Kälkebo, vilka ansett, att utskottet icke bort tillstyrka införande i fattigvårdslagen och lagen om samhällets barnavård av bestämmelser om ränta samt att i följd härav utskottets utlåtande bort i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

»Genom en den 12 februari 1926 dagtecknad = utskottets förslag — — — hänvisa till motionerna.

Propositionen. Det i förevarande proposition = utskottets förslag — — — nämnda erfordrats.

Utskottet. Mot det sålunda angivna syftet har utskottet, som av den framlagda utredningen funnit, att snara och effektiva åtgärder äro för ändamålet av behovet påkallade, givetvis icke någon erinran att framställa. På några punkter har utskottet emellertid funnit anledning framställa vissa erinringar och omarbete förslaget. I fråga därom får utskottet hänvisa till nedanstående under de särskilda paragraferna lämnade redogörelse för utskottets uppfattning, i den mån densamma avvikit från den mening, åt vilken Kungl. Maj:t i propositionen givit uttryck.

Lagen om ändring i vissa delar av lagen om fattigvården.

40—42 §§.

Motionerna I: 280 och II: 408. I de förut omnämnda = utskottets förslag — — — vederbörligen beaktas.

50 och 51 §§.

Propositionen. Kungl. Maj:ts förslag under dessa paragrafer = utskottets förslag — — — bliva av Kungl. Maj:t genomförda.

53 §.

Utskottet. I syfte att = utskottets förslag — — — utredning ägt rum».

56 §.

Utskottet. Utskottet har icke = utskottets förslag — — — icke behöver vidtagas.

59 §.

Motionen I: 394. I den förut omnämnda motionen, I: 394, har = utskottets förslag — — — synes motionen böra bifallas.

62 §.

Beträffande förslaget om ränta å fattigvårdskostnad, får utskottet erinra därom, att andra lagutskottet vid 1925 års riksdag (se utlåtande nr 13) uttalat, att enligt utskottets uppfattning det överensstämde med billighet och rättvisa, att fattigvårdssamhälle finge gälda ränta å fattigvårdskostnad, som annan förskotterat, ehuru utskottet dock måste erkänna, att vissa praktiska svårigheter uppställde sig särskilt i fråga om ränteberäkning vid åläggande av betalningsskyldighet för framtiden. Att skäl finnas för tveksamhet rörande lämpligheten av ränteinstitutets införande i fattigvårdslagen har även kommit till uttryck i flera av de yttranden, vilka i ämnet avgivits av hörda myndigheter och korporationer. Vid sådant förhållande synes det utskottet lämpligast, att man först avvaktar, i vad mån övriga av Kungl. Maj:t föreslagna och av utskottet tillstyrkta åtgärder i syfte att nedbringa antalet fattigvårdsprocesser komma att inverka å fattigvårdsmålen antal, och anser sig utskottet således icke böra tillstyrka, att bestämmelser om ränta å fattigvårdskostnad nu införas i fattigvårdslagen.

Ränta.

I den av herr *Ericson* i Boxholm *m. fl.* väckta = utskottets förslag — — — för ändamålet utformade regler eller ej.

Rättegångs-
kostnader.Motionen
I: 404.

Därest de av Kungl. Maj:t i 62 § föreslagna bestämmelserna om ränta och ersättning för rättegångskostnader uteslutas, behöver icke vidtagas vare sig något överförande av 62 § i fattigvårdslagen från 9 kap. till 8 kap. i lagen eller den sammanslagning av 62 och 63 §§, som varit nödvändig för att vinna lämplig plats åt nämnda bestämmelser. I så fall erfordras icke heller någon ändring av 78 § fattigvårdslagen eller de av Kungl. Maj:t föreslagna stadganden i 67 § och 81 § 4 mom. i samma lag, som sammanhånga med bestämmelserna om ersättning för rättegångskostnader. Under nyss angiven förutsättning bör vidare den i 81 § av Kungl. Maj:t föreslagna bestämmelsen om begränsad klagorätt beträffande ränta utgå.

Om nämnda sammanslagning av 62 och 63 §§ i nu gällande lag icke verkställs, bliva jämväl de i propositionen föreslagna ändringarna i 64, 68 och 79 §§ fattigvårdslagen obehövlige. Slutligen betingas även härav viss omformulering av 67 § i Kungl. Maj:ts förslag.

63 §.

Av skäl, som = utskottets förslag — — — hänvisningen till 51 §.

Utskottet.

64 §.

Av skäl, som = utskottets förslag — — — bör utgå ur förslaget.

Utskottet.

67 §.

Då en sammanslagning = utskottets förslag — — — stadgande utgå.

Utskottet.

68 §.

Utskottet. Av skäl, som = utskottets förslag — — — bör utgå ur förslaget.

78 §.

Utskottet. I överensstämmelse = utskottets förslag — — — utgå ur förslaget.

79 §.

Utskottet. Av skäl, som = utskottets förslag — — — bör utgå ur förslaget.

81 §.

Utskottet. Under hänvisning = utskottets förslag — — — vid vite.

Då utskottet, på sätt anförts under 62 §, avstyrkt införande i fattigvårdslagen av bestämmelser om ränta, torde motsvarande bestämmelse i 81 § i Kungl. Maj:ts förslag jämväl böra utgå.

Ehuru utskottet = utskottets förslag — — — böra däremot utgå.

Övergångsbestämmelserna.

Utskottet. I enlighet med vad utskottet under 62 § anført därom, att bestämmelser om ränta icke böra införas i fattigvårdslagen, bör det stycke i övergångsbestämmelserna enligt Kungl. Maj:ts förslag, som handlar om ränta, utgå ur förslaget.

Lagen om ändrad lydelse av vissa delar av lagen om samhällets barnavård.

Utskottet. I Kungl. Maj:ts förevarande lagförslag erfordras de ändringar, som sammanhånga med utskottets avstyrkande av de föreslagna bestämmelserna i fattigvårdslagen om ränta, ersättning för rättegångskostnader och rätt för länsstyrelse att giva part vissa förelägganden vid vite.

För vinnande av = utskottets förslag — — — lagen om samhällets barnavård.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

A) att riksdagen, med tillkännagivande att Kungl. Maj:ts proposition nr 106 icke kunnat i oförändrat skick av riksdagen bifallas, måtte för sin del antaga följande

1:o) Lag

om ändring i vissa delar av lagen den 14 juni 1918 (nr 422)
om fattigvården.

Härigenom förordnas = utskottets förslag — — — ändrade lydelse:

40 §.

(= utskottets förslag.)

41 §.

(= utskottets förslag.)

42 §.

(= utskottets förslag.)

50 §.

(= utskottets förslag.)

51 §.

(= utskottets förslag.)

52 §.

(= utskottets förslag.)

53 §.

(= utskottets förslag.)

54 §.

(= utskottets förslag.)

55 §.

(= utskottets förslag.)

56 §.

1 mom. Konungens befallningshavande hör över ansökningen fattigvårdsstyrelsen i det eller de samhällen, mot vilka kravet riktas eller som eljest kunna antagas vara ersättningsskyldiga, samt införskaffar genom parterna eller låter själv införskaffa den ytterligare utredning, som må vara behöflig för målets prövning.

Har fattigvårdssamhälle försummat iakttaga vad i 54 § 1 mom. föreskrives angående de handlingar, som skola fogas vid ansökningen, äger Konungens befallningshavande föreskriva viss tid, inom vilken det försummade skall fullgöras, vid äventyr, om det underlåtes, att ansökningen icke upptages till vidare behandling.

Konungens befallningshavande äger jämväl förelägga part att inkomma med upplysningar, förklaringar eller yttranden vid äventyr att målet avgöres i befintligt skick.

2 mom. Finnes anledning till antagande, att den nödställda har hemortsrätt inom fattigvårdssamhälle i annat län, överlämnas målet till handläggning av Konungens befallningshavande därstädes.

57 §.

(= utskottets förslag.)

58 §.

1 mom. Där allmän anstalt eller inrättning jämlikt gällande föreskrifter åt någon lämnat underhåll och vård, varför den vill erhålla ersättning av fattigvårdssamhälle, som i egenskap av vistelsesamhälle eller hemortssamhälle är pliktigt att sörja därför, skall anstalten eller inrättningen utan uppskov bevisligen underrätta fattigvårdsstyrelsen i samhället om tiden för vårdens början. Har ansvarsförbindelse från styrelsen icke lämnats för ifrågavarande vård, skall samtidigt göras uttrycklig förfrågan om samhället är villigt att utgiva ersättning för vården.

Talan mot visst fattigvårdssamhälle angående ersättning, som nu sagts, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande. Sådan talan skall väckas inom etthundratjugu dagar från det vården börjat utgå, vid äventyr, om det försummas, att rätt till ersättning för vård, som lämnats mer än etthundratjugu dagar före det ansökningen hos Konungens befallningshavande gjordes, skall anses förfallen.

Vad sålunda stadgats angående tiden för väckande av talan hos Konungens befallningshavande gäller ej för det fall, att fattigvårdsstyrelse lämnat ansvarsförbindelse för vården eller i anledning av förfrågan, som i 1 stycket sägs, förklarar sig villig att till alla delar utgiva ersättning därför.

2 mom. I fråga om det belopp, varmed ersättning för lämnad vård skall enligt denna paragraf utgå, skall vad i 51 § stadgats äga motsvarande tillämpning.

3 mom. Vid anhängiggörande av talan, som i denna paragraf avses, bör anstalten eller inrättningen, där så ske kan, meddela sådana upplysningar, som skola upptagas i protokoll, varom i 52 § förmäles; och gäller om målets behandling vad i 56 § 1 mom. 1 och 3 styckena sägs.

4 mom. Vad nu stadgats skall i tillämpliga delar äga giltighet för det fall att offentlig myndighet åt någon lämnat underhåll och vård, varför fattigvårdssamhälle är pliktigt att giva ersättning.

59 §.

(= utskottets förslag.)

60 §.

(= utskottets förslag.)

63 §.

(= utskottets förslag.)

67 §.

Talan om utbekommande av ersättning enligt 62 och 63 §§ ävensom om utgivande av försörjningsbidrag, som i 66 § sägs, anhängiggöres hos Konungens befallningshavande i länet. Vid ansökningen skola fogas de uppgifter, som jämlikt 53 § skola innehållas i anmaning, samt, där så ske kan, de handlingar, som enligt samma paragraf skola medfölja denna; och gäller om målets behandling i motsvarande tillämpning vad i 56 § stadgas.

81 §.

1 mom. Är någon missnöjd med Konungens befallningshavandes utslag i mål om fullgörande av försörjningsplikt, eller om hemsändning eller om ersättning för fattigvårds- eller hemsändningskostnad eller i mål, som omförmälas i 78 § 1 och 2 mom., må han däröver anföra besvär hos kammarrätten; dock må talan hos kammarrätten ej föras allenast beträffande kostnader i målet hos Konungens befallningshavande.

Besvären skola — — — eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget — — — föreskriven ordning.

3 mom. Har mål, som — — — dess helhet.

4 mom. Konungens befallningshavandes — — — anfordran tillhandahållas.

5 mom. Vad i — — — avses i 61 § 1 mom.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927; därvid dock skall iakttagas, att belopp, som avses i 51 § 2 stycket, må fastställas före nämnda dag; att vad i denna lag stadgas angående ersättning för fattigvård icke skall tillämpas i fråga om fattigvård, som utgått, innan lagen trätt i kraft, utan skall i sådant hänseende iakttagas vad hittills varit föreskrivet; samt att i annan lag eller författning förekommande hänvisning till de paragrafer i lagen om fattigvården, som genom denna lag ändras, skall avse deras vid varje tid gällande lydelse, med iakttagande av vad i dessa övergångsbestämmelser sägs.

2:o) **Lag**

**om ändrad lydelse av vissa delar av lagen den 6 juni 1924 (nr 361)
om samhällets barnavård.**

Härigenom förordnas, att 68 § 2 mom., 70 och 84 §§ i lagen den 6 juni 1924 om samhällets barnavård skola i nedan angivna delar erhålla följande ändrade lydelse:

Bihang till riksdagens protokoll 1926. 9 saml. 2 avd. 22 häft. (Nr 25.) 963 26 3

68 §

(= utskottets förslag.)

70 §.

(= utskottets förslag.)

84 §.

1 mom. Är någon missnöjd med länsstyrelsens utslag angående
a) ersättning för kostnad för omhändertaget barn eller angående skyldighet att ansvara för sådan kostnad,

b) fastställelse av eller jämkning i bidragsskyldighet enligt 71 §,

c) hemsändning eller ersättning för hemsändningskostnad,

d) behandlingen vid fullgörande av arbetsskyldighet eller kvarhållande av arbetsskyldig å anstalt eller i arbete, eller

e) gottgörelse av staten jämlikt 63 §,

må han däröver anföra besvär hos kammarrätten; dock må talan hos kammarrätten ej föras allenast beträffande kostnader i målet hos länsstyrelsen.

Besvären skola — — — eget utlåtande.

2 mom. Är utslaget — — — föreskriven ordning.

3 mom. Bestämmelserna i — — — denna lag.

4 mom. Över kammarrättens — — — klagan föras.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1927.

B) att motionerna I: 280 samt II: 394, 404, 408, 409 och 412 måtte anses besvarade genom vad utskottet ovan under A) hemställt.»
